

1. Obiekt

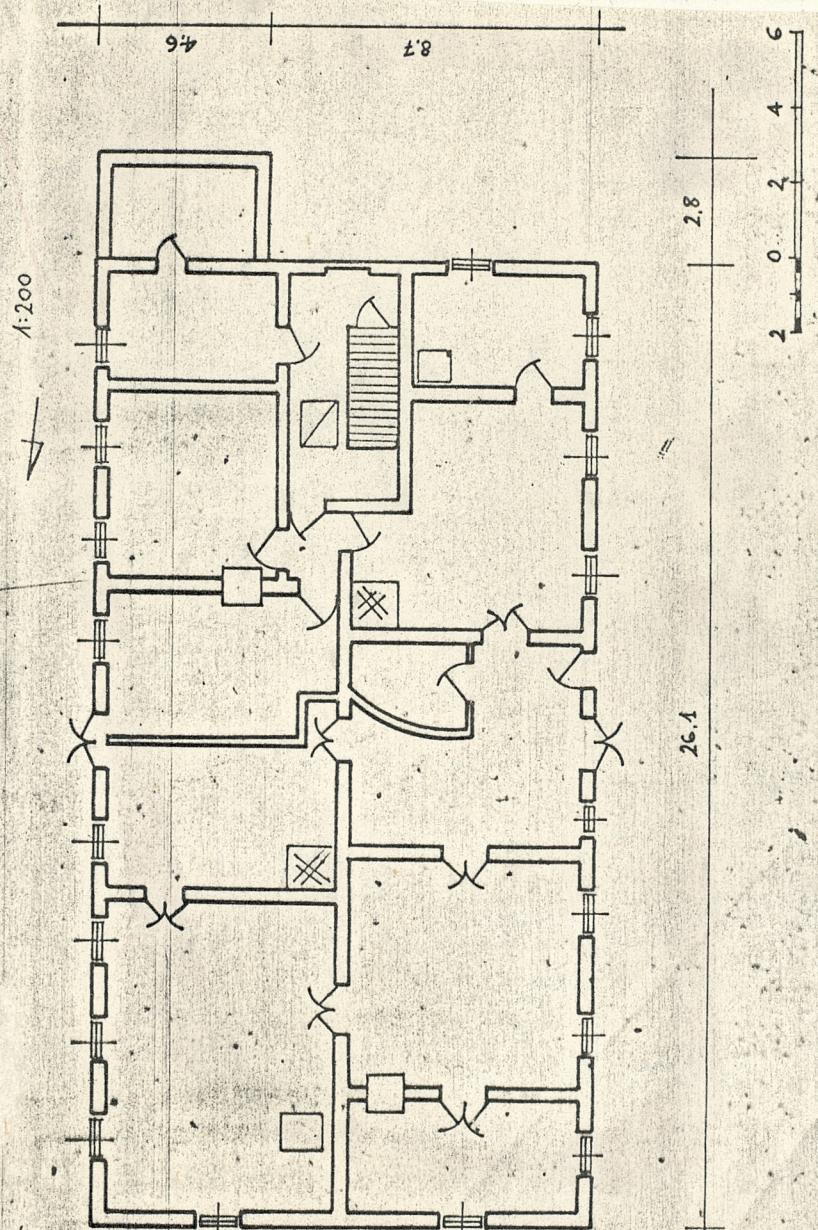
DWÓR

2. Czas powstania

1843

3. Miejscowość

ROMANY

4. Adres

Romany

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo łomżyńskie

gmina Stawiski

pow. STAWISKI

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo białostockie

powiat Kolno

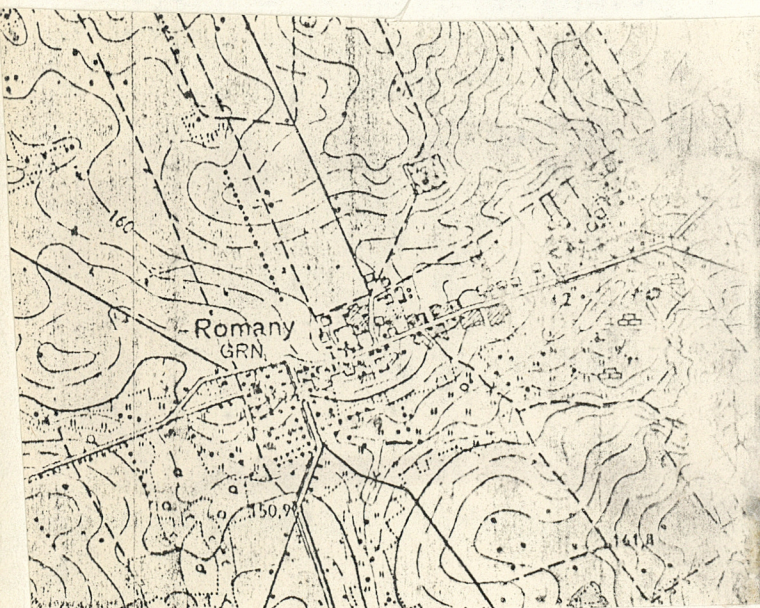
8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 136 data 7.05.1987

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Budowniczym założenia dworsko-ogrodowego w Romanach, które przetrwało do dziś był Piotr Dobrzycki. W 1839 r. wybudował on murowaną oficynę, w 1843 r. wzniósł budynek dworu. W 1858-63 ufundował kościół. Wybudował kaplicę cmentarną. Zm. w 1862 r., po jego śmierci jako wiano córki dostał się w ręce Suchodolskich, na krótko. Pod koniec XIX w. właścicielem majątku jest rodzina Skarżyńskich. Po 1918 r. właścicielem został L. Kiełkiwicz. W 1922 r. dwór nabył [REDAKTOWANE], zm. w 1944 r., jego spadkobiercami byli synowie: [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE]. Obecnie właścicielką jest [REDAKTOWANE] z domu [REDAKTOWANE]. Po II wojnie dwór zamieszkały był przez dwóch braci, którzy dzieląc budynek przekształcili pierwotny układ wnętrza. Podzielono wówczas salon, w sieni wydzielono łazienkę. Pierwotnie dach pokryty był blachą cynkową, w pocz. XX w. pokryto go dachówką, w 1979 r. ponownie blachą.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie instalacje).

Wieś Romany leży w płn. części ziemi łomżyńskiej, odległa o ok. 8 km na wsch. od miejscowości Stawiski. Założenie dworsko-ogrodowe zlokalizowane jest w zachodniej części wsi, w rozwidleniu dróg do miejscowości Stawiski i Jedwabne. W skład założenia wchodzi dwór położony w płn.-wsch. części, stodoła z 1849, ruina obory, ruina dawnej rządcówki, budynki gospodarcze położone na pld. od dworu, park z poł. XIX w. ze stawami w jego pld.-zach. części. Założenie ogrodzone jest od drogi murem kamiennym. Materiał, konstrukcja, technika: obiekt murowany z cegły, na fundamentach z kamieni polnych, tynkowany, zwieńczony gzymsem koronującym, naroża boniowane w tynku, ryzality różczłonkowane pilastrami. Stropy, sklepienia- piwnice sklepienie odcinkowo z lunetami, w pomieszczeniach parteru i piętra stropy drewniane, podsufitka odeskowana, otrzciniowana i otynkowana. Więźba dachowa-krokwiowo-płatwiowo-stolcowa, dach pokryty blachą ocynkowaną. Podłogi: w piwnicach betonowe, w pomieszczeniach parkiet. Okna krosnowe, dwuskrzydłowe, wielokwaterowe, w ryzalicie fasady z półokrągłymi nadświetlami, drzwi wewnętrzne dwuskrzydłowe, płycinowe, zewnętrzne dwuskrzydłowe, płycinowe, w ścianie wschodniej w górnej części oszkolone. Schody wewnętrzne drewniane z balsustradą. Rzut: obiekt na planie prostokąta, z prostokątną przybudówką w ścianie południowej. Bryła: obiekt podpiwniczony, jednokondygnacyjny z użytkowym poddaszem, przykryty dachem naczółkowym, przybudówka pokryta dachem jednospadowym. Elewacje: fasada-zachodnia-dziewięcioosiowa, z trójosiowym ryzalitem, zwieńczona belkowaniem składającym się z trzech części: półwałka obiegającego cały budynek- w części ryzalitów dzielącego piętra- gładkiego fryzu i bogate profilowanego gzymsu koronującego wieńczącego parter. Ryzalit poprzedzony 10 stopniowymi schodami i tarasem, różczłonkowany jest kizenami w wielkim porządku. Trójkątny szczyt stanowiący zwieńczenie ryzalitu ujęty jest profilowanymi gzymсами. Otwory okienne prostokątne, 8 kwaterowe z wysuniętymi przed lico muru podokiennikami. W cokole budynku prostokątne okienka piwnic, umieszczone na osi okien parteru. W kondygnacji parterowej na osi ryzalitu otwór wejściowy z nadświetłem ujętym w profilowaną opaskę. Z lewej strony okno 6-kwaterowe z półokrągłym nadświetłem, z prawej otwór wejściowy wtórnie przekształcony z okna, z półokrągłym nadświetłem. Na piętrze okna 4 kwaterowe, z podokiennikami, na osi balkon z żeliwnymi wspornikami i balustradą. Balustrada żeliwna, ażurowa. Drzwi balkonowe w dolnej części płycinowe, górą przeszklone. W szczycie ryzalitu okulus. Elewacja wschodnia-ogrodowa-9 osiowa ~~analogiczna~~ analogiczna do fasady. Na osi ryzalitu w kondygnacji parterowej otwór wejściowy, drzwi w dolnej części płycinowe, w górnej przeszklone. Na piętrze porte fenêtre z ażurową, żeliwną balustradą. Ponad nimi w polu frontonu-okulus. Elewacja: północna-dwukondygnacyjna-trójosiowa. W kondygnacji parterowej na osiach skrajnych umieszczone okna 8-kwaterowe z podokiennikami, na osi środkowej prostokątne, zamknięta łukiem pełnym blenda, ponad nią tablica z wyrytą datą budowy dworu 1843. W szczycie dachu dwa okna 6 kwaterowe. Elewacja południowa-dwukondygnacyjna, trójosiowa, na wysokim cokole w przyziemiu którego umieszczony jest na osi otwór wejściowy z nadświetłem wiodący do piwnic. W kondygnacji parterowej: na osi środkowej niewielki otwór doświetlający klatkę, na osi zach. prostokątny otwór okienny z 8-kwaterowym oknem, na osi wschodniej otwór okienny zamurowany, do którego dostawiono przybudówkę z wejściem od zachodu. W szczycie dachu prostokątny otwór okienny i dwa półokrągłe okienka na osiach skrajnych. Wnętrze: piwnica-dwutraktowa z korytarzem na osi wzdłużnej. Pomieszczenia boczne sklepienie odcinkowo z lunetami. Wnętrza tynkowane. Parter: dwutraktowy z sieni i salonem na osi. Pierwotnie układ amfiladowy, wtórne podziały zakłóciły komunikację. W sieni linią krzywą wydzielono łazienkę. Salon podzielono ścianką wzdłuż osi. Piętro dwutraktowe, przejścia między pomieszczeniami zamknięte odcinkowo. W części wsch. pokoje. W pld. schody na strych. Wyposażenie instalacje: piece kaflowe, kominy ceglane, elektryczność.

14. Kubatura

~~1090~~ x 1909 m³

15. Powierzchnia użytkowa

347 m²

16. Przeznaczenie pierwotne

mieszkalne

17. Użytkowanie obecne

mieszkalne

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

W 1979 r. pokryto dach blachą ocynkowaną.

19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Budynek dworu w złym stanie. System konstrukcyjny dachu uległ przegnicciu na skutek zawilgocenia. Obecnie budynek nowe pokrycie z blachy ocynkowanej. Stan krytyczny występuje w części północnej budynku. Fragmenty belek nośnych konstrukcji dachowej są przgniłe, wypaczone, wyłamane. Podłoga w pomieszczeniach na piętrze przegniła, grozi zawaleniem. Sufit w pomieszczeniach parteru wypaczony, zawilgociony, duże ubytki odeskowaniu, tynk wykruszony, ściany zawilgocone, tynk odpada. Piece w północnej części zlikwidowane, pozostały otwory w ścianach. Balkon częściowo zdemontowany. Eliwne elementy balustrady silnie skorodowane. Duże ubytki w murze, wykruszone fragmenty gzymsu wieńczącego ściany. W elewacji wschodniej, schody zapadnięte, duże ubytki tynku na ścianach. Stolarka okienna i drzwiowa zmuszała, brak szyb w oknach w części północnej.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Należy zachować bryłę i formę dworu nadaną mu w poł. XIX w. Odtworzyć elementy wystroju klasycystycznego i dawny układ wnętrz. Należy przerzucić remont. Należy wymienić przegniłe i zniszczone elementy konstrukcji dachowej, podłogi, sufity, W fasadzie przywrócić funkcję wejścia głównego. Odtworzyć okno w miejsce obecnego wejścia. Wyremontować balkony, otworzyć balustradę. Uzupełnić ubytki cegieł, usunąć tynk z elewacji, pokryć je nowym tynkiem, pobielić, wymienić stolarkę okienną i drzwiową, oczyścić gzyms z rosnących traw. Zlikwidować wilgoć.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

J.Kotyńska.Romany.Dwór.Studium historyczno- architekto-
niczne, Białystok 1986 m-pis PKZ.

M.Kałamajska-Saeed,Katalog zabytków.Łomża i okolice.
Warszawa 1985.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

25. Opracował

mgr B.Tomecka V 1988 r.

tekst

imie, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

Krzysztof Janikowski 1986 r.

Konli

zdjęcia fotogr.

K.Janikowski 1986

imie, nazwisko, data, podpis

Konli

miejsce przechowania negatywów

PP PKZ Białystok

imie, nazwisko, data, podpis

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

wkładka

1. Miejscowość

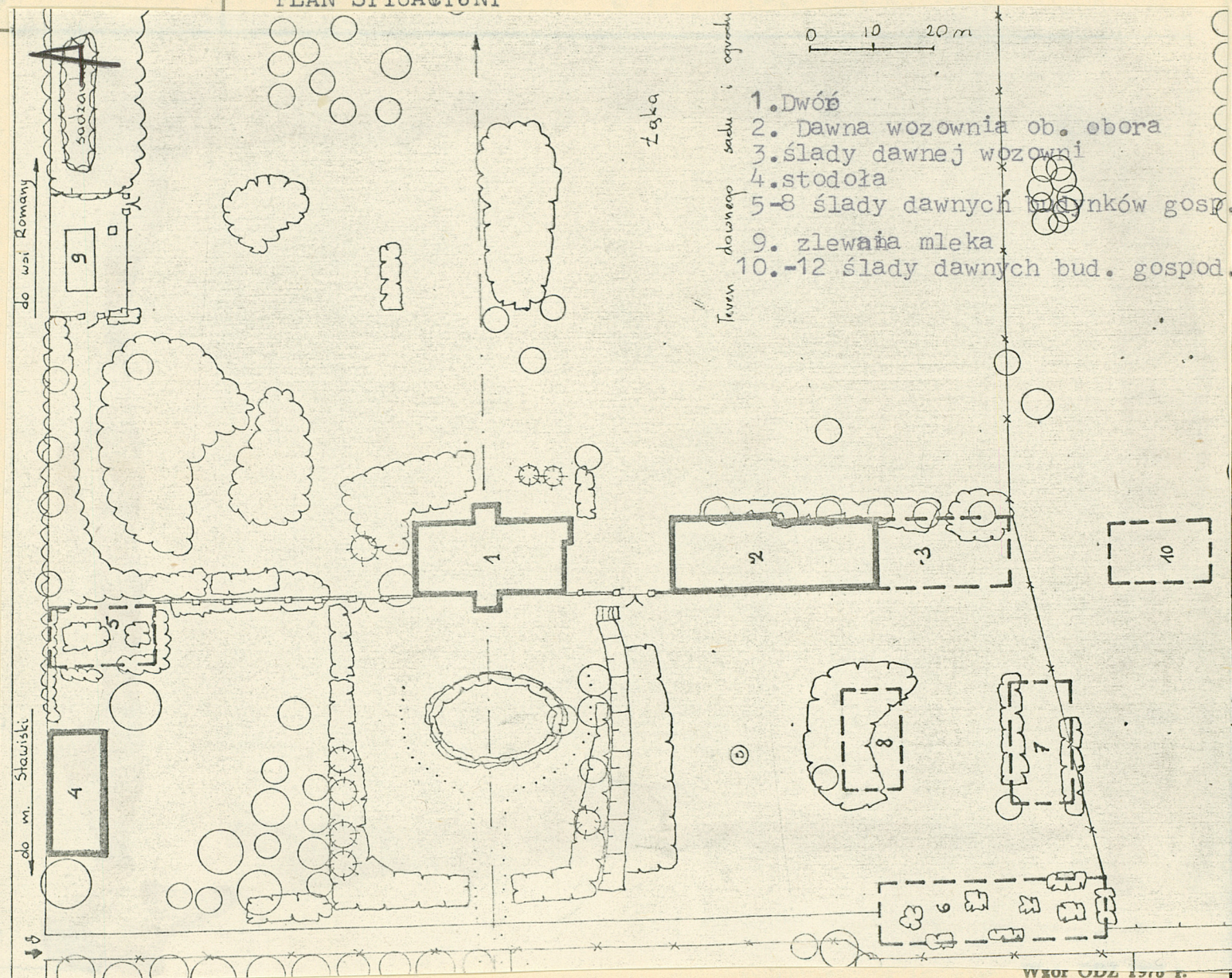
ROMANY

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

DWOR

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

PLAN SYTUACYJNY

mgr B. Tomecka VI 1988 r

Wkładkę założył:

(imie, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PP PKZ B-stok

Miejsce przechowywania negatywów:

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23.600

1. Miejscowość

ROMANY

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

DWÓR

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Zdjęcia

Wkładkę założył: mgr B. Tomecka V 1988 r.

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PP PKZ O/Białystok

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23,600

Wzór ODZ 1978 r.